

فهرست

بخش اول : تهیه مشتق های بنزوفوران در شرایط مایکروویو

عنوان

صفحه

فصل اول: شیمی بنزوفوران و مشتقاش

۱	..... ۱-۱-۱- مقدمه
۲	..... ۱-۱-۲- واکنشها
۴	..... ۱-۱-۳- خواص بیولوژیکی و کاربردی مشتقات بنزو[b]فوران
۴	..... ۱-۱-۳-۱- مشتقات بنزوفوران با اثرات ضدالتهاب و گشاد کننده عروق
۵	..... ۱-۱-۳-۱-۱- بنزوفوران هایی با فعالیت آنتی اسپاسمودیک
۵	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۱- بنزوفوران به عنوان با کتری کش و ضد قارچ
۵	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۲- بنزوفوران های مؤثر در بیوسنتز گیاه
۶	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۳- مشتقات بنزوفوران ساده یا پیچیده با خاصیت حشره کشی
۶	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۴- بنزوفوران هایی با اثرات ضد کرم و ضدانگل
۷	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۵- بنزوفوران های استروژنیک
۷	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۶- داروی مؤثر در درمان بیماری آزارایمر
۸	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۷- بنزوفوران ها به عنوان آنتی اکسیدان
۸	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۸- بنزوفوران هایی با اثرات سمی خارش زا و تاول زا
۸	..... ۱-۱-۳-۱-۱-۹- کاربرد ترکیب بنزوفوران در کشاورزی
۹	..... ۱-۱-۴- روش های سنتز بنزو[b]افوران
۹	..... ۱-۱-۴-۱- روش های کلی برای سنتز ترکیبات دوحلقه ای
۱۱	..... ۱-۱-۴-۱-۱- روش های سنتز مشتقات بنزو[b]فوران
۱۱	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۱- سنتز بنزوفوران با استفاده از کومارین
۱۲	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۲- واکنش ۲- هیدروکسی بنزآلدهید و کلرواستون
۱۲	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۳- تهیه ی بنزوفوران طی واکنش فریدل - کرافت
۱۳	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۴- نوآرایی پرکین
۱۳	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۵- تهیه شیف بازهای بنزوفوران
۱۴	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۶- تهیه بنزوفوران از ۲- هالو آروماتیک کتون
۱۴	..... ۱-۱-۴-۱-۱-۷- سنتز مشتقات بنزوفوران در حضور کاتالیست $KF/AL, O_2$

فصل دوم: مایکروویو

۱۵	..... ۲-۱-۱- مقدمه
۱۶	..... ۲-۱-۲- تئوری مایکروویو
۱۷	..... ۲-۱-۳- عوامل مؤثر در جذب امواج مایکروویو توسط ماده
۱۷	..... ۲-۱-۳-۲- ۱- ثابت دی الکتریک ماده
۱۸	..... ۲-۱-۳-۲-۲- ظرفیت حرارتی و پیله
۱۸	..... ۲-۱-۳-۲-۳- توان دستگاه
۱۸	..... ۲-۱-۳-۲-۴- حالت ماده
۱۹	..... ۲-۱-۳-۲-۵- مقدار ماده
۱۹	..... ۲-۱-۳-۲-۶- دمای جوش حلal

۱۹	..... ۱-۳-۲-۱- واکنش در حلال غیر قطبی .....
۱۹	..... ۱-۲-۳-۲-۱- انداره ظرف واکنش .....
۲۰	..... ۱-۴-۲-۱- دستگاه مایکروویو خانگی .....
۲۰	..... ۱-۴-۲-۱- وجود نقاط سرد و گرم .....
۲۱	..... ۱-۲-۴-۲-۱- حساسیت دستگاه .....
۲۱	..... ۱-۳-۴-۲-۱- نوع تغییر توان .....
۲۱	..... ۱-۴-۴-۲-۱- محدودیت دستگاه برای انجام واکنش ها .....
۲۱	..... ۱-۵-۴-۲-۱- نداشتن اطلاعات دقیق از شرایط دما و فشار سیستم .....
۲۱	..... ۱-۵-۴-۲-۱- نداشتن اطلاعات دقیق از شرایط دما و فشار سیستم .....
۲۱	..... ۱-۵-۲-۱- دستگاه های ویژه واکنش های شیمیایی: .....
۲۱	..... ۱-۵-۲-۱- راکتور پیوسته .....
۲۱	..... ۱-۲-۵-۲-۱- راکتور بسته .....
۲۲	..... ۱-۶-۲-۱- حلال های مورد استفاده در مایکروویو .....
۲۲	..... ۱-۷-۲-۱- ظروف مورد استفاده در مایکروویو .....
۲۲	..... ۱-۸-۲-۱- روش های موجود برای انجام واکنش های شیمی آلی در اجاق مایکروویو .....
۲۲	..... ۱-۸-۲-۱- انجام واکنش در حلال و ظرف سرباز .....
۲۳	..... ۱-۸-۲-۱- انجام واکنش در حلال و تحت شرایط رفلaks .....
۲۳	..... ۱-۳-۸-۲-۱- انجام واکنش در حلال و ظرف در بسته .....
۲۴	..... ۱-۴-۸-۲-۱- انجام واکنش بدون حلال و روی سطح .....
۲۴	..... ۱-۵-۸-۲-۱- انجام واکنش در حلال و عبور مخلوط واکنش از داخل دستگاه به طور پیوسته .....
۲۴	..... ۱-۶-۸-۲-۱- واکنش بدون حلال و با حضور واکنشگرها .....
۲۵	..... ۱-۹-۲-۱- هدف از مطالعه .....
	فصل سوم: کربنات پتانسیم .....
۲۶	..... ۱-۱-۳-۱- مقدمه .....
۲۶	..... ۱-۲-۳-۱- روش های تهییه .....
۲۶	..... ۱-۳-۳-۱- کاربردها .....
۲۷	..... ۱-۱-۳-۳-۱- شیشه .....
۲۷	..... ۱-۲-۳-۳-۱- صابون و شوینده ها .....
۲۷	..... ۱-۳-۳-۱- شیمیایی .....
۲۹	..... ۱-۴-۳-۳-۱- سایر کاربردها .....
	فصل چهارم: بخش تجربی .....
۳۰	..... ۱-۱-۴-۱- اطلاعات عمومی .....
۳۱	..... ۱-۱-۴-۱- بررسی روش های آزمایشگاهی به کار گرفته شده در سنتز ۲- بنزوئیل بنزووفوران .....
۳۲	..... ۱-۳-۴-۱- روش کلی تهییه مشتق های ۲- بنزوئیل بنزووفوران تحت تابش مایکروویو .....
	..... ۱-۴-۴-۱- جدول نتایج تهییه مشتقات ۲ - بنزوئیل بنزووفوران تحت تابش مایکروویو .....
۳۳	..... ۱-۳-۳-۱- بحث و نتیجه گیری .....
۳۴	..... ۱-۱-۵-۲- بحث و نتیجه گیری .....
۳۴	..... ۱-۱-۵-۲- مکانیزم پیشنهادی .....

۳۴	.....۲-۱-۵-۲- تفسیر طیف ها
۳۵	.....۳-۱-۵-۲- نتیجه گیری
۳۶	.....

فهرست

بخش دوم: تهیه مشتق های فتالید در حضور کاتالیست هترو پلی اسید

عنوان

صفحه

فصل اول: شیمی فتالید و مشتقاش

۳۹	..... ۱-۱-۲- مقدمه
۴۰	..... ۲-۱-۲- خواص بیولوژیکی و کاربردی مشتقات ایزو بنزو فوران - ۱ (H ₃) - اون
۴۱	..... ۱-۲-۱-۲- فتالید ها به عنوان قارچ کش
۴۱	..... ۲-۲-۱-۲- فتالید ها به عنوان ضد باکتری
۴۱	..... ۳-۲-۱-۲- فتالیدها به عنوان ضد تشنج و ضد آسم
۴۲	..... ۴-۲-۱-۲- فتالیدها به عنوان عامل بازدارنده سرایت ویروس ایدز
۴۲	..... ۵-۲-۱-۲- استفاده از فتالیدها در درمان بیماری های زنان و مشکلات کم خونی
۴۳	..... ۶-۲-۱-۲- فلوران
۴۴	..... ۷-۲-۱-۲- فنول فتالئین
۴۴	..... ۳-۱-۲- روش های سنتز مشتقات فتالید
۴۴	..... ۱-۳-۱-۲- تهیه فتالید از طریق تراکم فتالدهیدیک اسید و ترکیب آروماتیک
۴۵	..... ۲-۳-۱-۲- تهیه فنول فتالئین از طریق واکنش فتالیک اندیرید و فنول
۴۵	..... ۳-۳-۱-۲- تهیه فتالید در حضور e DMF و MO(CO)
۴۶	..... ۴-۳-۱-۲- تهیه فتالید از فتالیک اندیرید
۴۶	..... ۵-۳-۱-۲- تهیه فتالید از طریق واکنش ترشیو بوتیل استواتونات با α-هیدروکسی کتون ها
۴۷	..... ۶-۳-۱-۲- تهیه فتالید ها از طریق حلقوی شدن درون ملکولی
۴۹	..... ۷-۳-۱-۲- تهیه فتالید با استفاده از روش تابش فوتونی

فصل دوم: هترو پلی اسیدها

۵۰	..... ۱-۲-۲- مقدمه
۵۰	..... ۲-۱-۲-۲- تقسیم بندی هتروپلی آئیون ها بر اساس آرایش هندسی
۵۱	..... ۲-۱-۲-۲- ساختار پریسلر
۵۲	..... ۲-۲-۲- هتروپلی اسیدها
۵۳	..... ۲-۲-۲- نانو ذرات پریسلر با بستر سیلیکا
۵۶	..... ۲-۲-۲- کاربرد هتروپلی اسیدها
۵۶	..... ۱-۴-۲-۲- تبدیل تیول ها به دی سولفیدها
۵۷	..... ۲-۴-۲-۲- اکسایش پیوند دوگانه کربن - نیتروژن
۵۷	..... ۳-۴-۲-۲- آسیلاسیون الكل ها
۵۸	..... ۴-۴-۲-۲- سنتز زانتن ها
۵۸	..... ۵-۴-۲-۲- آروماتیک کردن ۱،۴- دی هیدروپیریدین ها
۵۹	..... ۶-۴-۲-۲- تهیه ۶،۴،۲- تری آریل پیریدین ها

فصل سوم: بخش تجربی

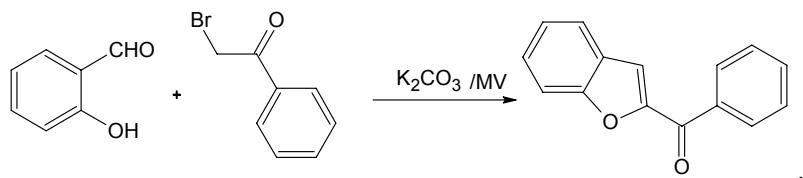
۶۰	..... ۱- ۳-۲- دستگاهها و مواد شیمیایی
۶۰	..... ۱- ۱- ۳- ۲- دستگاهها
۶۰	..... ۲- ۱- ۳- ۲- حلال ها و مواد شیمیایی

۶۰	.....	۲-۳-۲- بهینه‌سازی شرایط واکنش
۶۰	.....	۱- بررسی کاتالیزورهای هتروپلی اسید
۶۱	.....	۲-۲-۳-۲- بررسی اثر حلال
۶۲	.....	۳-۲-۳-۲- بهینه سازی دمای واکنش
۶۲	.....	۳-۳-۲- روش کلی سنتز مشتق های فتالید در حضور کاتالیزور پریسلر نانو
۶۳	.....	۱-۳-۳-۲- بازیافت کاتالیزور
۶۴	.....	۴-۳-۲- نتایج حاصل از سنتز مشتق های ایزوبنتوفوران- (^3H) -اون در حضور کاتالیزور پریسلر نانو در شرایط بدون حلال
		فصل چهارم: بحث و نتیجه گیری
۶۵	.....	۱-۴-۲- بحث و نتیجه گیری
۶۵	.....	۲-۴-۲- مکانیسم پیشنهادی
۶۶	.....	۳-۴-۲- تفسیر طیف ها
۶۷	.....	۴-۴-۲- جدول داده های طیفی مشتق های فتالید
۶۸	.....	منابع و مأخذ

چکیده ۱:

بنزوفوران‌ها دسته‌ی مهمی از ترکیبات آلی هستند که بخش‌های هتروسیکلی مهمی را در ساختارهای بسیاری از محصولات طبیعی و سنتزی تشکیل می‌دهند. مشتقات این ترکیبات، فعالیت‌های بیولوژیکی گسترده‌ای همچون ضد قارچ، ضد تومور، ضد میکروب و ضد اکسیده از خود نشان می‌دهند.

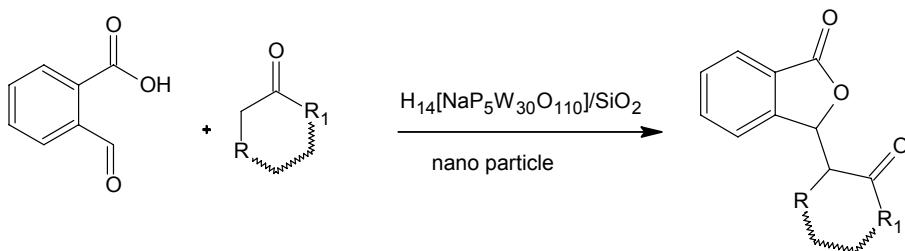
در این پژوهش، یک روش مؤثر برای سنتز مشتقات ۲-بنزوئیل بنزوفوران با استفاده از مشتقات سالسیل آلدھید و فناسیل برومید در محیط مایکروویو با راندمان بالا ارائه شده است.

چکیده ۲:

فتالیدها (ایزوبنزوفوران-۱(^3H)-اون‌ها) دسته‌ی مهمی از لاكتون‌های طبیعی هستند که در زیر واحد ساختاری بسیاری از محصولات طبیعی یافت می‌شوند. این ترکیبات فعالیت‌های بیولوژیکی گسترده‌ای همچون ضد تشنج، ضد قارچ، ضد تومور، ضد HIV ، ضد باکتری و رقیق کننده خون دارند.

در این پژوهش، سنتز مشتقات فتالید در شرایط بدون حلال و در حضور کاتالیست هتروپلی اسید (پریسلرباستر نانو) که قابل بازیافت و دوستدار محیط زیست است، با راندمان بالا ارائه شده است.

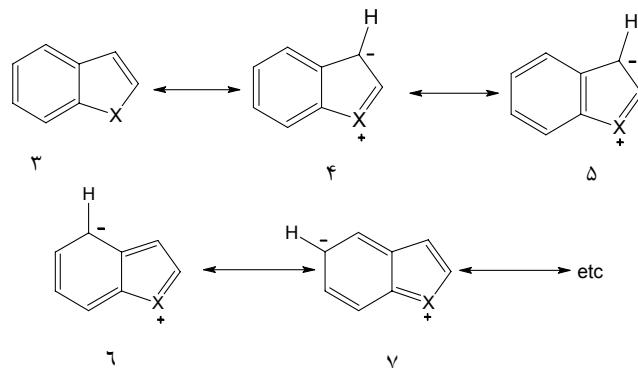
۱-۱-۱ - مقدمه

ترکیب حلقوی پنج گوش سیر نشده با یک اتم ناجوراکسیژن، فوران ۱ نامیده می‌شود که این ترکیب فعالیتی شبیه ملکول سیکلو پنتا دیان نداشت، بلکه رفتار آن از نوع واکنش آромاتیکی می‌باشد. پایداری این هتروسیکل بستگی به دو الکترون هتروواتم دارد که در سیتم π شرکت می‌کند. از اتصال یک حلقه‌ی بنزنی به موقعیت ۲ و ۳ فوران، بنزوفوران ۲ تشکیل می‌شود که بنزوفوران فعالیت کمتری نسبت به فوران داشته ولی باز مشخصات یک وینیل اتر فعال را دارا می‌باشد.

تصویف اربیتال ملکولی بنزوفوران شبیه فوران بوده، فقط در بنزوفوران 10° الکترون π سیستم آромاتیک را می‌سازد. نظریه والانس - پیوندی برای این ترکیب ساختمنهای ۳ تا ۷ را پیش بینی می‌کند. ساختمنهای رزونانسی ۳ تا ۵ مهمتر از ساختمنهای ۶ و ۷ هستند. زیرا در ساختمنهای ۶ و ۷ رزونانس حلقه‌ی بنزنی از بین رفته و جدایی بار بسیار زیاد است(شما

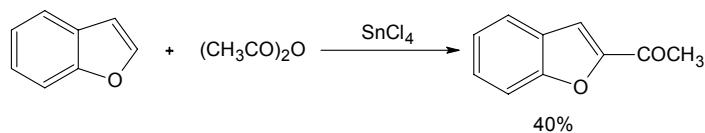
.(۱-۱)

شما ۱-۱- ساختمان های رزونانسی بنزوفوران

۲-۱-۱- واکنش ها**جانشینی الکترون دوستی**

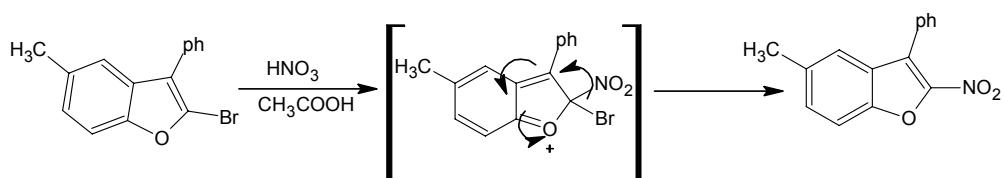
با توجه به ساختمان های رزونانسی رسم شده در شکل ۱-۱، ایندول و بنزوتیوفن در برابر الکتروفیل ها مشتقات استخلافی را در ناحیه ۳ می دهند ولی بنزوفوران به علت خصلت الکترونگاتیویتهای بالای اکسیژن، این جانشینی را در موقعیت ۲ انجام می دهد که در زیر یک نمونه از واکنش الکترون دوستی بنزوفوران ارائه شده است (شما ۱-۲) [۱].

شما ۱-۲- واکنش الکترون دوستی بنزوفوران

اگر موقعیت ۲، آزاد نباشد و یک گروه فعال کننده در آن موقعیت باشد واکنش جانشینی الکترون دوستی در موقعیت ۳ انجام می شود [۲] و هرگاه گروه موجود در حلقه یک گروه الکترون کشنده باشد حمله الکترون دوست به ناحیه ۶ حلقة بنزنی صورت می گیرد [۳]. و زمانی که هر دو موقعیت حلقه هتروسیکل مسدود باشد معمولاً عمل جانشینی در روی حلقه بنزنی صورت می گیرد [۴].

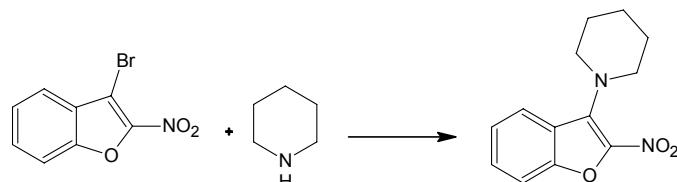
بعضی اوقات گروه الکترون دوست جانشین یکی از گروههای حلقه هتروسیکل می‌گردد (شمای ۳-۱).

شمای ۳-۱- واکنش جانشینی الکترون دوستی با یکی از گروههای حلقه هتروسیکل

جانشینی هسته دوستی

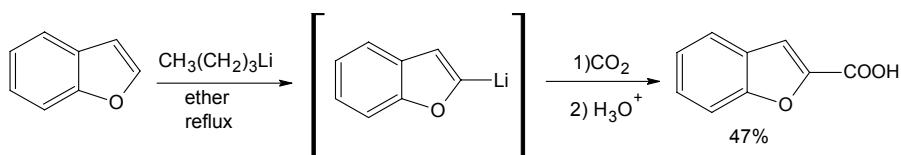
جانشین ساختن یک هسته دوست به جای هالوژن در بنزوفوران به طور مستقیم به سختی انجام می‌گیرد. مگر آن که موقعیت هالوژن توسط یک گروه الکترون کشنده‌ی همسایه فعال شود (شمای ۴-۱).

شمای ۴-۱- جانشینی هسته دوستی در بنزوفوران

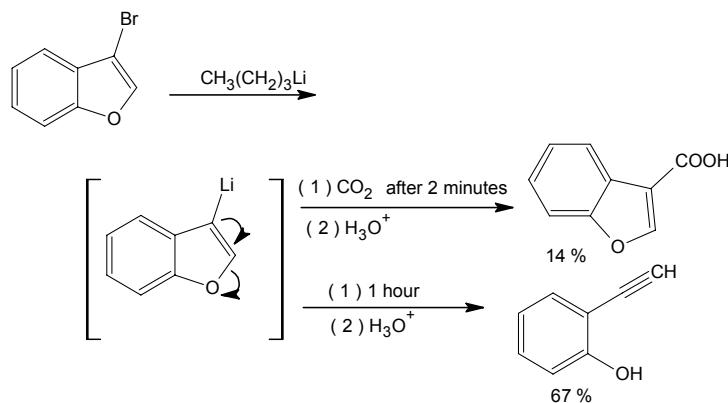
واکنش متالاسیون

بنزوفوران در واکنش با نرمال بوتیل لیتیوم، مشتقات لیتیوم دار رادر ناحیه ۲ می‌دهد (شمای ۵-۱).

شمای ۵-۱- تهییه مشتقات لیتیوم دار بنزوفوران

تبدیل هالوژن به فلز در بنزوفوران با راندمان خوبی انجام می‌شود به جز در مورد ۳-بنزوفوریل لیتیوم که در درجه حرارت کم و زمان بسیار کوتاه تشکیل می‌شود و فوراً این ترکیب وارد واکنش شده و ترکیب استخلافی در ناحیه‌ی ۳ را با راندمان کم تولید می‌کند. محصول اصلی این واکنش، فنلهای استیلنی هستند که از شکسته شدن حلقه تولید می‌شوند (شمای ۱-۶).

شمای ۱-۶- تشکیل فنلهای استیلنی در اثر شکسته شدن حلقه فوران

۱-۳-۱- خواص بیولوژیکی و کاربردی مشتقات بنزو[b]فوران

از زمانی که حلقه بنزو[b]فوران در سال ۱۸۷۰ توسط پرکین^۱ برای اولین بار ساخته شد و در سال ۱۸۹۰ توسط کرامر^۲ و اسپیلکر^۳ در زغال سنگ کشف گردید تا به امروز این حلقة موضوع بسیاری از کارهای تحقیقاتی بوده است و بسیاری از ترکیبات با فعالیت بیولوژیکی، فارماکولوژیکی، درمانی و سمی با اسکلت بنزوفورانی سنتز شده‌اند. به ویژه بنزوفوران‌های

^۱- Perkin

^۲- Kraemer

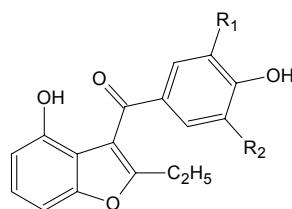
^۳- Spilker

استخلافدار به طور عمدۀ خواص فارماکولوژیکی دارند [۱۰] که در این بخش به برخی از خواص بیولوژیکی و کاربردی متنوع بنزوفوران‌ها اشاره می‌شود.

۱-۳-۱-۱-مشتقات بنزوفوران با اثرات ضدالتهاب و گشاد کننده‌ی عروق

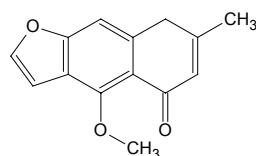
مشتقات ۲-اتیل-۳-هیدروکسی بنزوئیل) بنزوفوران ۸، اثرات گشادکننده‌ی عروق و

ضدالتهاب از خود نشان می‌دهند [۱۱].

۲-۳-۱-۱-بنزوفوران‌هایی با فعالیت آنتی اسپاسمودیک

ترکیبات ۹ روی اسپاسم‌های ناشی از هیستامین اثردارند و در درمان آسم مؤثر هستند [۱۲].

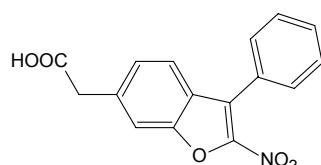

۹

۳-۳-۱-۱-بنزوفوران به عنوان باکتریکش و ضد قارچ

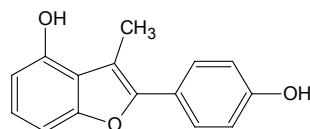
در میان بنزوفوران‌های سنتزشده، مشتقات نیترو که روی حلقه‌ی فوران استخلاف شده‌اند، دارای اثرات باکتریکش قوی هستند. نمونه‌ای از این ترکیبات در شکل ۱۰ آورده شده است

[۱۴-۱۳]

۱۰

ترکیب ۱۱ با ساختار ۴-بنزوفورانول، فعالیت ضد قارچ و ضد میکروب قوی دارد [۱۵].

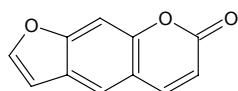

۱۱

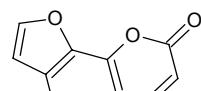
۱-۱-۳-۴- بنزوفوران‌های مؤثر در بیوسنتز گیاه

فورانوکومارین‌ها، جزء ترکیبات بنزوفوران حساس به نور هستند که برای بیوسنتز گیاه ضروری می‌باشند. از بین فورانوکومارین‌های خطی، پسورالن ۱۲ و از بین انواع غیرخطی، آنجلیسین ۱۳

را می‌توان نام برد [۱۶].

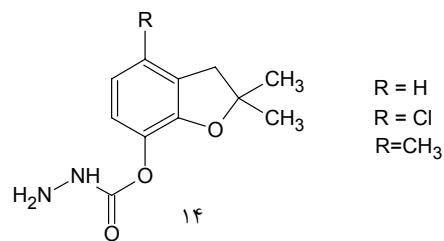
۱۲

۱۳

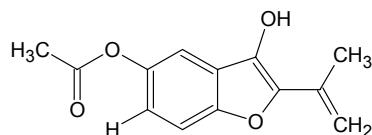
۱-۱-۵- مشتقات بنزوفوران ساده یا پیچیده با خاصیت حشره کشی

از این دسته می‌توان به مشتقات مختلف ۳,۲-دی‌هیدرو - ۲,۲ - دی‌متیل - ۷-بنزوفورانیل کلربامات ۱۴ با اثرات حشره کشی قوی اشاره کرد [۱۷].

مشتق دیگر با ساختمان بنزوفورانی ترکیبی به نام توکسول^۱ ۱۵ است که دارای اثرات حشره کشی و ضد باکتری می‌باشد [۱۸].

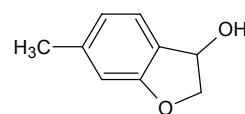
^۱-Toxol

۱۵

۶-۳-۱-۱- بنزوفوران هایی با اثرات ضد کرم و ضدانگل

مشتقات بنزوفوران با گروه نیتروی موجود در حلقهٔ فوران دارای اثرات ضد کرم و ضدانگل هستند [۱۹]. این ترکیبات اثرات ضد باکتری نیز دارند [۲۰]. ترکیب ۱۶ دارای اثر ضد کرم می-

۱۶

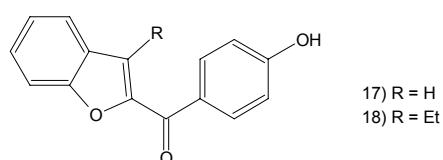
باشد [۲۱].

۶-۳-۱-۲- بنزوفوران های استروژنیک

این دسته از ترکیبات را می‌توان به دو گروه طبیعی و سنتزی تقسیم کرد:

۶-۳-۱-۲-الف) ترکیبات سنتزی: از بین مشتقات مختلف ۲-(۴-هیدروکسی بنزوئیل) بنزوفوران،

دو ترکیب ۱۷ و ۱۸ بیشترین اثر استروژنیک را از خود نشان داده‌اند [۲۲].

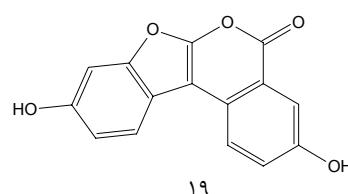
17) R = H

18) R = Et

۶-۳-۱-۲-ب) بنزوفوران های طبیعی: کومسترول^{۱۹}، یک استروژن غیر استروئیدی است که

هورمون رشد را تحریک می‌کند و متیله کردن گروه OH، فعالیت استروژنیک را کاهش می

دهد [۲۳].

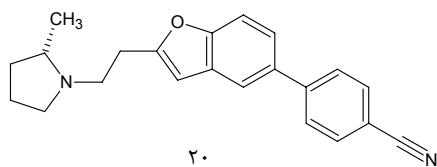
۱۹

۱- Coumestrrol

۸-۳-۱-۱- داروی مؤثر در درمان بیماری آلزایمر

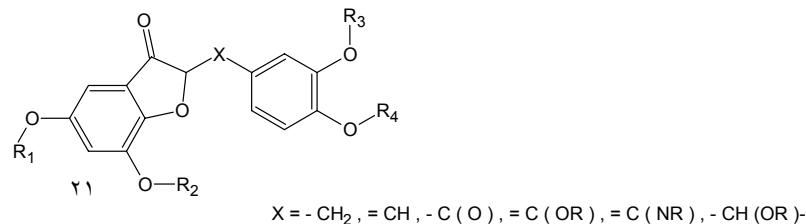
۲۰، دارویی با ساختار بنزوفورانی است که قبلاً برای درمان بیماری آلزایمر،

اسکیزوفرنی و مشکلات پیش‌فعالی کودکان تجویز می‌شد ولی امروزه به دلیل مشاهده‌ی اثرات خطرناک قلبی، فقط برای حیوانات استفاده می‌شود [۲۴-۲۷].

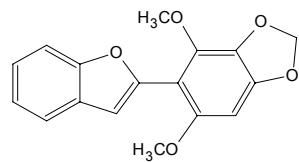

۹-۳-۱-۱- بنزوفوران‌ها به عنوان آنتی اکسیدان

ساختار ۲۱ به عنوان آنتی اکسیدان و به دام اندازندگی رادیکال‌های آزاد است که برای محافظت پوست در فراورده‌های آرایشی معرفی شده است [۲۸].

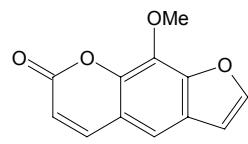

ساختار ۲۲، ترکیب دیگری از بنزوفوران استخلاف شده در موقعیت ۲ است که در مخمر نان پیدا شده و به عنوان آنتی اکسیدان عمل می‌کند [۲۹].

۱۰-۳-۱-۱- بنزوفوران‌هایی با اثرات سمی خارش زا و تاول زا

ترکیب ۲۳، یکی از مشتقان بنزوفوران است که باعث ایجاد خارش می‌شود [۳۰].

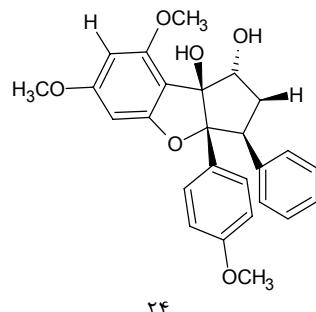
۲۳

۱-۱-۳-۱-کاربرد ترکیب بنزوفوران در کشاورزی

ترکیب بنزوفوران که از گیاه آگلیا^۱ واقع در مناطق گرمسیری آسیای میانه بدست می‌آید، در درمان بیماری قارچی برج به نام بلاست بسیار مؤثر است و امروزه در کشاورزی کاربرد دارد

^۱- *Aglia*

[۳۱]

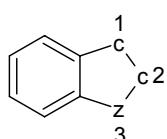
۱-۴-۱- روش های سنتز بنزو[b]فوران

با توجه به اهمیت حلقه‌ی بنزوفوران در مواد طبیعی و محصولات سنتزی با کاربردهای فارماکولوژیکی متعدد، تعداد زیادی از مقالات چاپ شده به این حلقه اختصاص یافته است. از پایان جنگ جهانی دوم تاکنون کارهای صورت گرفته روی این ساختار را می‌توان به طریق زیر تقسیم بندی کرد:

- الف) استخراج، شناسایی ساختمانها و سنتز مشتقات هتروسیکل ساده یا پیچیده حاوی حلقه بنزو[b]فوران با منشاء گیاهی
- ب) سنتز مشتقات بنزوفوران با خصوصیات فیزیولوژیک، فارماکولوژیک و درمانی یا سمی
- ج) مطالعه بر روی فعالیت بنزوفوران و مشتقاش از لحاظ شیمیایی و نکات فیزیکی (تعیین ثابت‌های فیزیکی، محاسبات اربیتالی و اطلاعات اسپکتروگرافیک).

که در این بخش به برخی از روش‌های سنتز بنزوفوران اشاره می‌کنیم.

۱-۴-۱- روش های کلی برای سنتز ترکیبات دوحلقه‌ای با ساختمان کلی زیر:

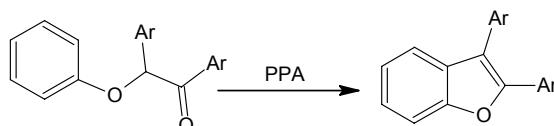

که $Z = (O, N, S)$ می‌باشد.

الف) بستن حلقه از طریق ایجاد پیوند بین حلقه‌ی بنزنی و کربن شماره ۱

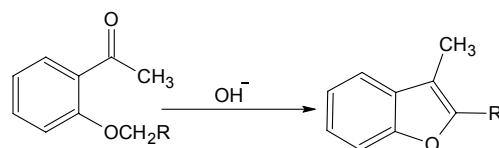
مثال: حلقوی سازی درون ملکولی آalkoxی بنزن‌ها با حرارت دادن در حضور پلی فسفریک اسید منجر به تشکیل بنزوفوران‌های استخلاف دار در ناحیه‌ی ۲ و ۳ می‌شود. این روش ساده جهت تهیه‌ی بنزو فوران‌ها با هرگونه استخلاف در حلقه بنزن و فوران می‌باشد(شما ۱-۷)

.[۳۲-۳۳]

شما ۱-۷-سنتر بنزوفوران از طریق ایجاد پیوند بین حلقه‌ی بنزنی و کربن شماره ۱

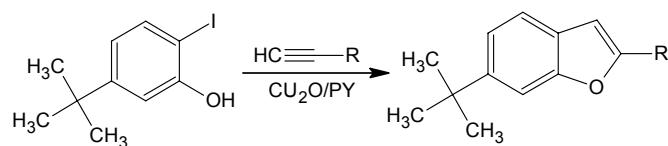
ب) بستن حلقه از طریق ایجاد پیوند بین کربن شماره ۱ و کربن شماره ۲ در این دسته از واکنش‌ها برای تهیه‌ی هتروسیکل از ۲-آلکوکسی استوفنون استفاده شده است. که طی حلقوی شدن درون ملکولی، بنزوفوران‌های استخلافدار در ناحیه‌ی ۲ و ۳ ایجاد می‌شود. عوامل حلقوی‌کننده در این نوع واکنش، سدیم و پتابسیم آلکولات و قلیا در محیط‌های قطبی می‌باشند(شما ۱-۸).[۳۴-۳۵]

شما ۱-۸-روش تهیه بنزو فوران از ترکیب ۲-آلکوکسی استوفنون

ج) بستن حلقه از طریق ایجاد پیوند بین کربن شماره ۲ و هترواتوم Z یکی از روش‌ها استفاده از ۲-هالوژنوفنلهای است. که در این روش می‌توان از کاتالیزهای مختلف پالادیم، لیتیم کلراید و کاتالیزورهای انتقال فاز تترابوتیل آمونیوم کلراید استفاده کرد(شما ۱-۹).

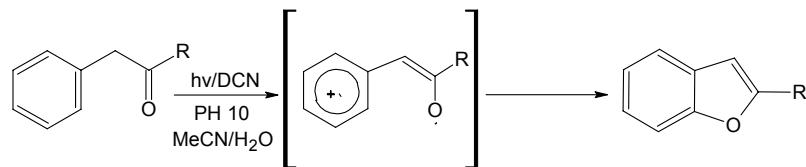
.[۳۶-۳۷](۹)

شمای ۹-۱- روشن تهیه بنزوفوران از ۲-هالوژنوفنل ها

د) بستن حلقه از طریق ایجاد پیوند بین حلقه‌ی بنزنی و هتروatom Z

در این دسته، تشکیل حلقه‌ی فوران از واکنش ما بین اکسیژن و کربن آریل امکان‌پذیر است. بنزیل کتون‌ها در حضور یک لامپ جیوه و ۱ و ۴-دی سیانو نفتالن به یک حدواسط رادیکالی تبدیل می‌شود که سپس بنزوفوران مربوطه را تولید می‌کند. به نظر می‌رسد که تنها مشتقات بنزیل کتون با استخلاف الکترون‌کشندگی اورتوی حلقه‌ی آروماتیک قادر به انجام این واکنش هستند و همین امر کاربرد این روش را محدود می‌کند (شمای ۱۰-۱) [۳۸].

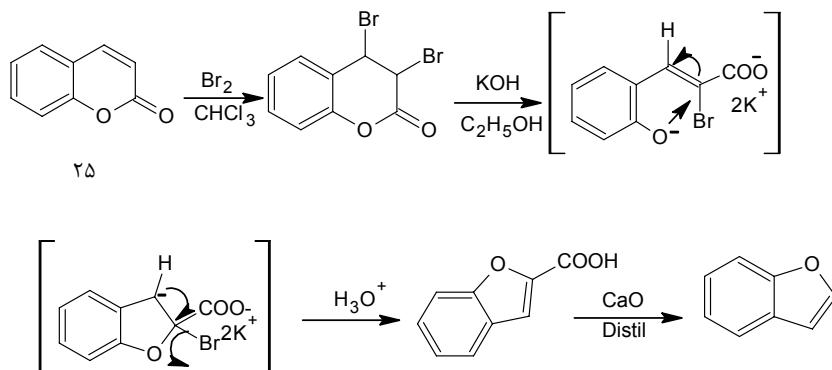

شمای ۱۰-۱- تهیه بنزوفوران از بنزیل کتون در اثر تابش فوتونی

۱-۱-۴-۲-۲- روشن‌های سنتز مشتقات بنزو[b]فوران

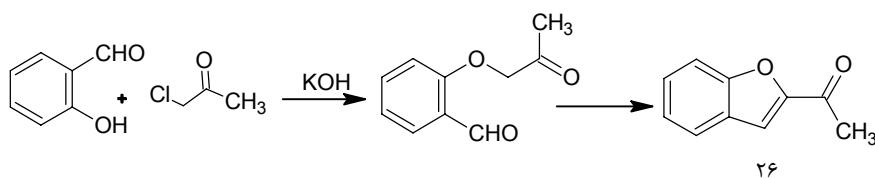
۱-۱-۱-۴-۲-۱- سنتز بنزوفوران با استفاده از کومارین

روش کلاسیک برای تهیه‌ی بنزوفوران، برومینه کردن مناسب کومارین ۲۵ و تأثیر باز بر مشتق دی برومی و بلاخره کربوکسیل زدایی کوماریلیک اسید می‌باشد [۳۹-۴۰] که مکانیزم احتمالی این فرایند در شمای ۱۱-۱ نشان داده شده است.

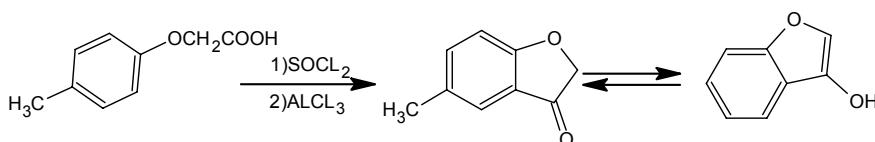
۱-۱-۴-۲-۲-۲-۲-۲-۲-۱-۱- واکنش ۲- هیدروکسی بنزآلدهید و کلرواستون

۲- استیل بنزوفوران ۲۶ از ترکیب ۲- هیدروکسی بنزآلدهید و کلرواستون بدست می آید
(شماي ۱۲-۱)[۴۱].

۱-۱-۳-۲-۴-۲-۳- تهيهی بنزوفوران طی واکنش فریدل - کرافت

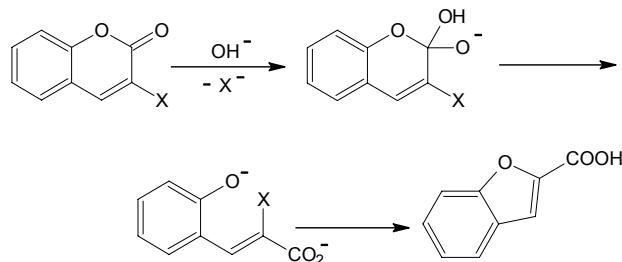
حلقوی شدن ترکیبات α - فنوکسی کربونیل دار طی واکنش فریدل - کرافت در شرایط ملایم منجر به تشکیل ترکیب ۳- هیدروکسی بنزوفوران می شود. چنین فرایندی کاربرد وسیع دارد ولی از لحاظ دسترسی به مواد اولیه با محدودیت روبرو می باشد(شماي ۱۳-۱)[۴۲].

شماي ۱۳-۱- روش تهيهی ۳- هیدروکسی بنزوفوران

۱-۱-۴-۲-۴- نوازایی پرکین

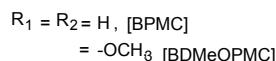
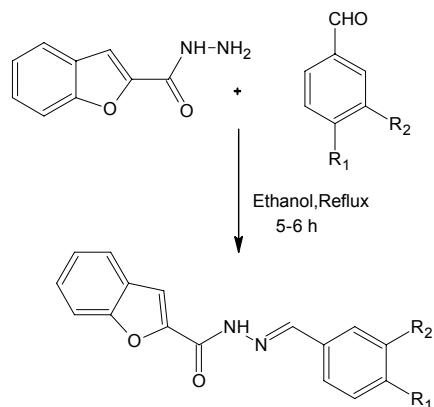
واکنش کومارین با هیدروکسید منجر به تشکیل بنزو فوران می شود که به نوآرایی پرکین معروف است (شما ۱۴-۱) [۴۳].

شما ۱۴-۱- تهیه بنزوفوران از طریق نوآرایی پرکین

۱-۱-۴-۲-۵- تهیه شیف بازهای بنزوفوران با استفاده از تراکم بنزآلدهید / ۳ و ۴- دی متوكسی بنزآلدهید با بنزوفوران -۲- کربو هیدرازید

از واکنش بنزآلدهید / ۳ و ۴- دی متوكسی بنزآلدهید با بنزوفوران -۲- کربو هیدرازید به ترتیب شیف بازهای بنزوفوران (فنیل متین) کربوهیدرازون (*BPMC*) و بنزوفوران (۳ و ۴- دی متوكسی فنیل متین) کربوهیدرازون (*BDMeOPMC*) تولید می شود(شما ۱۵-۱). امروزه شیف بازها کاربرد گسترده در صنعت دارو، صنعت غذا و رنگ، در شیمی تجزیه، فارج کشها و فعالیت‌های بیولوژیکی دارند [۴۴].

شما ۱۵-۱- روش تهیه شیف بازهای بنزوفوران

۱-۱-۴-۶-۲- تهیه بنزوفوران از ۲- هالو آروماتیک کتون